

Голові спеціалізованої вченої ради К
41.863.01 Одеського регіонального
інституту державного управління
Національної академії державного
управління при Президентові України
проф. ІЖІ М.М.

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного
управління, доцента Кіктенко Оксани Володимирівни на дисертаційну
роботу Шепеленко Олени Геннадіївни «Механізми реалізації державної
інноваційної політики на регіональному рівні», представленої на
здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного
управління до спеціалізованої вченої ради К 41.863.01 в
Одеському регіональному інституті державного
управління Національної академії державного управління
при Президентові України за спеціальністю 25.00.02 механізми
державного управління.

Актуальність теми дослідження.

Останнім часом спостерігається відставання національної економіки від економіки розвинутих країн світу за рівнем технологічного розвитку та продуктивністю виробництва. Підприємства України залишаються енергоємними та технологічно відсталими, не провадять інноваційної діяльності. Спеціалізовані центри, орієнтовані на конкурентоспроможність української економіки, та програми не отримують достатньої підтримки з боку держави, відсутній послідовний та системний підхід до розвитку інноваційної сфери, наявна низька ефективність механізму стимулювання суб'єктів господарювання до провадження інноваційної діяльності. Треба

підкреслити практично повну відсутність єдиної системи управління та технології формування й реалізації науково-технічної та промислової політики, їх взаємозв'язків з цілями і завданнями соціально-економічного та військово-економічного розвитку України, розрізненість академічної, вузівської та галузевої науки, наукових організацій промисловості й оборонного комплексу, які беруть участь у реалізації кількох сотень національних, регіональних, галузевих, державних програм, що приводить до розпорошення коштів, дублювання робіт і не дозволяє подолати кризові явища в економіці.

Основою економічного розвитку держави є ефективна інноваційна політика, яка забезпечує підтримку наукових досліджень, взаємозв'язок між наукою та економікою, ринкові умови залучення інвестицій в інноваційний розвиток. Тому ефективна інноваційна політика держави повинна реалізовуватися як на національному, так і на регіональному рівнях. Підвищення ефективності державного управління на кожному етапі його розвитку, за кожним з його напрямів є одним із головних факторів, що визначають рівень ефективності суспільного виробництва. У цьому контексті дисертаційне дослідження Шепеленко О.Г. «Механізми реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні» є надзвичайно актуальним як для теорії, так і для практики державного управління.

Зв'язок роботи з напрямками наукових досліджень, державними та регіональними програмами.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до тематики науково-дослідних робіт Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України: “Управління проектами регіонального розвитку” (державний реєстраційний номер 0112U001161), що виконувалася у 2012–2016 рр. у межах Комплексного наукового проекту Національної академії державного управління при Президентові України “Державне управління та місцеве самоврядування”. Роль автора полягає в розробленні пропозицій та

рекомендацій щодо ефективності та дієвості реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні.

Основні положення дисертації були піддані обговоренню на чотирьох науково-практичних конференціях і визнані науково коректними.

У подальшому дисертаційні напрацювання можуть бути використані у науково-дослідній діяльності, нормативному та навчальному процесах.

Отже, можна зробити висновок, що дисертаційна робота Шепеленко О.Г. має високий ступінь наукової обґрунтованості результатів дослідження.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність.

Об'єктом дослідження Шепеленко О.Г. є державна інноваційна політика на регіональному рівні. Предмет дослідження – механізми реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні в Україні.

Сформульовані наукові положення, висновки й рекомендації дисертаційного дослідження Шепеленко О.Г. підтверджуються та мають достатнє теоретико-методологічне, практичне та емпіричне обґрунтування. Це обумовлено використанням значної кількості першоджерел наукової та довідкової літератури, широкого кола опрацьованої джерельної бази з різних галузей науки (державне управління, економіка, соціологія, філософія, право), нормативно-правових актів, проведенням аналізу праць провідних учених з державного управління та досліджень з державної інноваційної політики. Наукові висновки, рекомендації є обґрунтованими, про що свідчить системний виклад як проаналізованого матеріалу, так і послідовність, логічність викладу авторських пропозицій, які ґрунтуються на комплексному підході та всебічному аналізі досліджуваної тематики.

Автор достатньо повно дослідила проблему формування та функціонування механізмів реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні в Україні. Одержані в дисертації наукові результати є достовірними і характеризуються науковою новизною.

Обрана Шепеленко О.Г. методологія дослідження дозволила здійснити комплексний аналіз поставлених у роботі завдань, провести наукове дослідження, зробити теоретичні узагальнення та запропонувати практичні рекомендації.

Відповідно до мети та завдань дисертаційного дослідження, автором: узагальнено і систематизовано вітчизняні та зарубіжні наукові доробки щодо теоретичних засад, сутності, напрямів державної інноваційної політики на регіональному рівні та проблемних питань щодо механізмів її реалізації (с. 14-39); проведений порівняльний аналіз досвіду реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні в розвинутих країнах світу (с.41-66) і в країнах пострадянського простору дозволив дійти висновку про необхідність урахування методів державного впливу на інноваційні процеси в залежності від існуючого технологічного укладу, типу державної інноваційної політики та обраною державою інноваційною моделлю розвитку конкретного регіону (с. 67-82); визначино сучасний стан інноваційної галузі та проаналізовані особливості функціонування інституціонально-правового, організаційно-структурного, економічного, комунікативного, інформаційного механізмів реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні в Україні (с. 84-107); рекомендовано до впровадження створення спеціалізованої структури в системі державної інноваційної політики на регіональному рівні – Координаційного комітету з інноваційного розвитку регіону як консультативно-дорадчого органу при обласній державній адміністрації, до кола повноважень і завдань якого б належали питання координації інноваційного розвитку регіону, міжрегіонального та міжмуніципального співробітництва, виконання аналітичної, інформаційної, прогностичної та комунікаційної функцій (с. 179-188).

Наукова новизна положень і практична значимість результатів дослідження.

Наукова новизна та висновки дисертації сформульовані чітко та конкретно, отримані на основі логічного та послідовного викладу матеріалу, відповідають меті й завданням дослідження. Розділи дисертаційної роботи взаємопов'язані між собою та структурно доповнюють один одного. Зазначене дозволяє зробити висновок про достатню обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації, а також про логічність, системність, послідовність та комплексність викладу матеріалу, апробацією результатів дослідження на чисельних всеукраїнських науково-практичних конференціях і семінарах.

Основний науковий результат дисертаційної роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні з метою активізації взаємодії органів державної влади, інститутів освіти, науки та підприємництва в сфері інновацій і забезпечення сталого економічного розвитку регіонів шляхом формування спеціалізованої структури в системі державної інноваційної політики на регіональному рівні – Координаційного комітету з інноваційного розвитку регіону як консультативно-дорадчого органу при обласній державній адміністрації.

Особистий внесок дисертанта вбачається також у таких аспектах:

Запропонований метод оцінювання інноваційного потенціалу регіону та результативності державної інноваційної політики на регіональному рівні, заснований на принципі поєднання аналізу об'єктивних результатів інноваційної діяльності регіону та моніторингу громадської думки експертів щодо проблем інноваційного розвитку регіону. За допомогою авторської програми проведено дослідження проблем функціонування та напрямів удосконалення механізмів реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні в Україні.

Адаптовано методику SWOT-аналізу для визначення стратегічних напрямів розвитку регіону та групи можливостей регіонального розвитку.

Повнота викладу основних результатів дисертації. Основні положення та результати дослідження викладені у 15 публікаціях, у тому числі, 8 статтях – у фахових виданнях з державного управління, 3 статтях – у інших виданнях (у тому числі в 2 іноземних), 4 тезах конференцій. Опубліковані наукові праці та автореферат комплексно та цілісно відображають результати проведених наукових досліджень та здійснених практичних висновків і рекомендацій. Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації.

Практичне значення і впровадження результатів дослідження

Практична цінність одержаних результатів визначається тим, що сформульовані в роботі теоретичні положення і висновки доведено до рівня конкретних пропозицій і рішень, рекомендацій щодо використання в діяльності органів виконавчої влади. У роботі використано значний масив джерельних матеріалів, в тому числі іноземними мовами 35 найменувань, наведено дані про апробацію результатів на науково-практичних комунікативних заходах, а також впровадження методичних розробок автора у практичну діяльність органів державного управління, що засвідчено відповідними довідками впровадження.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату

Оформлення дисертації та автореферату виконано відповідно до вимог та не викликає зауважень. Ознайомлення з текстом автореферату дозволяє констатувати, що його зміст у повній мірі відображає основні положення і висновки дисертації.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту і оформлення дисертації та автореферату.

Відзначаючи вагомі результати дисертаційного дослідження, що в сукупності вирішують важливе наукове завдання, що олягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні та розробленні науковоприкладних рекомендацій щодо становлення механізмів реалізації державного

інноваційної політики на регіональному рівні, вважаємо за необхідне звернути увагу дисертанта і членів Спеціалізованої вченої ради на певні дискусійні положення та висловити деякі зауваження та побажання.

1. Автором детально проаналізовано етапи формування механізмів реалізації державної інноваційної політики в Україні (с. 36), також автор обґрунтовує ефективність інноваційної системи як матрицю, в основі якої покладені механізми державного регулювання, які організаційно “працюють” на ефективний розвиток (с. 41). Доцільним було б, у розділі 1 зазначити більш конкретно поняття «механізм» з точки зору теорії державного управління.

2. У розділі 1 на с. 34-36 дисертації (таблиця 1.4) автором наведена цікава інформація щодо етапів формування механізмів реалізації державної інноваційної політики в Україні, але робота дещо перевантажена аналізом етапів розвитку інноваційної думки, доречним було б скоротити чи систематизувати етапи розвитку інноваційної думки.

3. В дисертаційній роботі (с.100–101) автор приділяє увагу Державним цільовим програми, на наш погляд, автором недостатньо охарактеризований такий інструмент реалізації державної політики як Державні цільові програми. Також не уточнено, які саме причини їх незадовільного функціонування в сучасних соціально-економічних умовах.

4. Автором запропоновано регіональні особливості інноваційного розвитку в Україні. Однак, дисертанту доречним було б надати характеристику регіональних особливостей інноваційного розвитку в Україні.

5. Деякі таблиці, які займають повну сторінку і більше (табл. 1.1 - с. 16, табл. 1.2 - с. 22, табл. 2.3 - с. 127) варто було винести у Додатки.

Зазначені недоліки та дискусійні питання не позначаються в цілому на позитивній оцінці дисертаційної роботи, яка виконана на достатньо високому рівні з логічним викладенням матеріалу. Тема роботи актуальна, висновки і пропозиції мають наукову новизну і практичну цінність.

Загальний висновок та оцінка дисертації.

Незважаючи на деякі дискусійні положення і недоліки, які істотно не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації, необхідно зробити висновок про те, що дисертація Шепеленко Олени Геннадіївни на тему «Механізми реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні» є самостійним завершеним науковим дослідженням, а отримані результати вирішують надзвичайно важливе наукове завдання, що полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні та розробленні науково-прикладних рекомендацій щодо становлення механізмів державної інноваційної політики на регіональному рівні. Оформлення дисертації та автореферату відповідає встановленим вимогам інструктивних документів в Україні.

Дисертація виконана на високому теоретико-методологічному рівні, за своєю актуальністю, постановкою завдань дослідження, науковою та практичною значимістю отриманих результатів відповідає вимогам, сформульованим у пп. 10, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567, а її автор, Шепеленко Олена Геннадіївна, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 - механізми державного управління.

Доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри публічного управління
та землеустрою

Класичного приватного університету

О.В.Кіктенко

Підпис О.В. Кіктенко засвідчую
Ізачальник відділу управління персоналом
Класичного приватного університету
"16" "11" 2016р.

